

Instructions :

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Write a new question on a new page.

Q.1 Answer ANY TWO of the following :

[15]

- a) Discuss various phases of trade cycles.
- b) Explain the determination of equilibrium level of income in an open economy.
- c) State the principle of acceleration.

Q.2 Answer ANY TWO of the following :

[15]

- a) Explain the factors determining velocity of circulation of money.
- b) What are the motives of demand for money ?
- c) Describe cost-push inflation with the help of a diagram.

Q.3 Answer ANY TWO of the following :

[15]

- a) Discuss the liabilities of a commercial bank.
- b) State the factors affecting liquidity of commercial banks.
- c) Review the objectives of monetary policy.

Q.4 A) State whether following statements are TRUE or FALSE and give reasons

for the same. [ANY FOUR]

[8]

- i) Trade cycles are recurring.
- ii) There is no foreign trade in a closed economy.
- iii) Transactions demand for money is income elastic.
- iv) Inflation is a post-full employment phenomenon.
- v) Loans and advances are the assets of the commercial banks.
- vi) During inflation RBI follows contractionary monetary policy.

B) Choose the correct answer and rewrite the statement. [ANY SEVEN]

[7]

- i) Which of the following is not the economic agent in a three-sector economy?

a) Household sector

first used by

a) Smith b) Malthus c) Robertson

iii) As income increases, the marginal propensity of consume (MPC)

a) increases b) decreases c) remains constant

iv) Money supply does not include

a) currency b) Demand Deposits c) Money held by

v) Under liquidity trap demand for money becomes

a) perfectly elastic b) perfectly inelastic c) more elastic

vi) is not a cause of inflation.

a) Increase in money supply b) Black money

c) More supply of goods

vii) does not affect the profitability of commercial banks.

a) Cost of funds b) Non-performing assets (NPAs) c) Nature of deposits

viii) LM curve shows the equilibrium in

a) Commodity market b) money market c) factor market

ix) Change in affects the IS curve.

a) supply of money b) demand for money c) public expenditure

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ६०

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. नवीन प्रश्न नवीन पानावर लिहा.

प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

- अ) व्यापारचक्राच्या विविध अवस्थांची चर्चा करा.
- ब) खुल्या अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाची समतोल निश्चिती स्पष्ट करा.
- क) प्रवेग तत्व विशद करा.

प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

- अ) चलनाचा भ्रमणवेग ठरविणारे घटक स्पष्ट करा.
- ब) पैशाच्या मागणीचे हेतू कोणते आहेत ?
- क) खर्चजन्य भाववाढीचे आकृतीच्या साहाय्याने वर्णन करा.

प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) व्यापारी बँकांची देयता याची चर्चा करा.
- ब) व्यापारी बँकांच्या रोखतेवर परिणाम करणारे घटक विशद करा

प्र.४ अ) पुढील विधाने चूक की बरोबर आहेत ते संकारण लिहा. (कोणतेही चार) (८)

१. व्यापारचक्रे आवर्ती असतात.
२. बंदिस्त अर्थव्यवस्थेत परकीय व्यापार नसतो.
३. व्यवहार हेतूची पैशाची मागणी उत्पन्न लवचिक असते.
४. भाववाढ ही पूर्ण रोजगारोत्तर घटना आहे.
५. कर्जे व अग्रिम ही व्यापारी बँकांची मालमत्ता असते.
६. भाववाढ असताना रिझर्व्ह बँक संकुचित मौद्रिक धारण राबवते.

ब) योग्य उत्तर निवडून विधाने पुन्हा पूर्ण लिहा. (कोणतीही सात) (७)

१. तीन क्षेत्रीय अर्थव्यवस्थेत पुढीलपैकी कोणता आर्थिक घटक नसतो?
 अ) घरगुती क्षेत्र ब) शासन/सरकार क) परकीय क्षेत्र
२. समग्र मागणी व समग्र पुरवठा या संकल्पना सर्वप्रथम यांनी वापरल्या.
 अ) स्मिथ ब) माल्थस क) रॉबर्टसन
३. जसे उत्पन्न वाढते, तशी सीमांत उपभोग प्रवृत्ती
 अ) वाढते ब) घटत जाते क) स्थिर राहते
४. चा पैशाच्या पुरवठ्यात समावेश होत नाही.
 अ) चलन ब) मागणीदेय ठेवी क) मध्यवर्ती बँकेकडील पैसा
५. रोखतेच्या सापळ्यात पैशाची मागणी बनते.
 अ) संपूर्ण लवचिक ब) संपूर्ण अलवचिक क) जास्त लवचिक
६. हे भाववाढीचे कारण नाही.
 अ) पैशाच्या पुरवठ्यातील वाढ ब) काळा पैसा क) वस्तूंचा जास्त पुरवठा
७. व्यापारी बँकांच्या लाभतेवर चा परिणाम होत नाही.
 अ) निधींचा खर्च ब) अकार्यक्षम मालमत्ता क) ठेवींचे स्वरूप
८. एलएम वक्र तील समतोल दर्शवितो.
 अ) वस्तू बाजार ब) मुद्रा/चलन बाजार क) घटक बाजार
९. मधील बदल आयएस वक्रावर प्रभाव टाकतो.
 अ) पैशाचा पुरवठा ब) पैशाची मागणी क) सार्वजनिक खर्च

* * * * *